

Hétfői

FRISS UJSÁG

Független politikai, közgazdasági és társadalmi hetilap

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Str. Col. Jacobini (v. Várdomb u.) 13.Felelős szerkesztő és kiadó:
Joláthy B. ZoltánElőfizetési árak:
Romániában egy évre 200 Lei
Csehszlovákiában egy évre 90 cK.

Lemondott

a Maniu-kormány, de a király a lemondást nem fogadta el. Napokkal ezelőtt ez a hír jelent meg az újságokban, — szinte észrevétlenül. Bár a hír, ismételtük, alig keltezt valami feltűnést, mi annak komoly jelentőséget tulajdonítottunk. Szerintünk a kormány által feltett kérdésben és a királynak a kérdésre megadott válaszában két különböző világfelfogás találkozott egymással szemben. — Egyik felől a sok nagyszerű ígérettel érkezett, de ezek beváltása helyett inkább csak az eddigi közgazdasági bajokat tetéző, a panaszok árjától ostromolt Maniu-kormány's ennek az a belügyminisztere, akinek kedvelt irodafőnöke nem is nagyon titkolt összeköttetést tartott fel Anghelescu belügyi államtitkár merényletével's a legutóbb megint botrányos kegyetlenkedésekig, gyújtogatásokig fajult antiszemita mozgalmak főrendezőivel. Az a Vaida belügyminiszter, akinek ezek közt a körülmények közt tanusított cinikus és tévovázó magatartását éppen egyik miniszter-társra vetette a szemére. És ez a kormány, miután előbb a bajokat így a fejére engedtetni más megoldás helyett a maga részéről a legegyszerűbbet és a legkönnyebbet választja, — felajánlja a lemondását.

Milyen más felfogás fejeződik ki a király magatartásában, amely egyuttal sokak részére lehetne tanulságos leckeadás!... A lemondást nem fogadja el, hanem utasítja a kormányt a komoly rendcsinálásra!... Ugyáljuk, hogy a király a lelkiismeretes felelősségvállalás szellemét akarja az országban meghonosítani. Azt a szellemet, amely nem a túlzó nemzetieskedéssel, zavaró példaadásban, a

Páskujnál

szezon vége miatt
az áruk rendkívül
olcsó árban
kaphatók.

kilengések cinikus elnézésében, vagy éppen — a könnyen egyfelé magyarázható — félreállításban keresi és találja meg a maga tennivalókat, hanem a zavargások megfékezésében, a köz-

nyugalom, a jólét helyreállításában és állandó ápolásában... A király erre vonatkozó akaratával az ország békés polgárainak óhajítása a legteljesebb mértékben találkozik.

A Curentul szerint a koronázáskor már koncentrációs kormány lesz.

(Er. tud.) Bukarestből jelentik: A Curentul a kormánylapok híreivel kapcsolatban korainak mondja a kormánylapok örömet Maniu audenciájával kapcsolatban. Igaz, hogy az audencián szöbakerült a koronázás kérdése is — írja a Curentul — de azt már nem a jelenlegi kormány, hanem egy koncen-

trációs kabinet fogja megcsinálni. Illetékes helyen egyáltalán nem ejtették el a tervet, hogy a kormányt rövidesen kicseréljék.

A hírrel kapcsolatban a Rador tudni véli, hogy a kormány helyzete szilárd és kormányváltásról szó sincsen.

Ismét egy kapzsi és bosszuálló háztulajdonos, aki kétszer akarja bevasalni a pöcegödör takarítási díjat és egyéb büzlő históriái.

(Szatmár, aug. 4.) Állandó rovatot lehetne nyitni az olyan szatmári háztulajdonosok számára, akik telhetetlenségükben egy cseppet sincsenek tekintettel a mai leromlott gazdasági helyzetre. Akik egyáltalán nem törődnek azzal, hogy a mai gondterhes időkben bizony szegény partájaknak véres verejtékükbe kerül, meg az aránytalanul magas házbéreket keservesen kiizzadják. Éppen null számunkban vetítettünk az olvasó elé egy ilyen kapzsi és bosszuálló háztulajdonos portréjáról találó konturvonásokat's most pedig egy analóg esetet kell olvasóinkkal ismertelnünk már csak azért is, hogy alkalomadtán tudja, hányat ütött az óra. A jelen esetben a Főter 9 szám alatti háztulajdonosról, Győri Károlyról lesz szó, akinek la-

kói az augusztusi bérnegyedeti megelőzőleg ajánlott levélben kérték a bér leszállítását az ismert leromlott gazdasági helyzetre való utalással, no meg azért is, mert a bérletek tárgyát képező helyiségek adottságuknál fogva sem érik meg az öt évvel ezelőtti felszórólt magas béreket. Ebben a közös kérésükben a szóban levő lakók azt is megemlítették, hogy Győri Károly háztulajdonos ur gondoskodjon lakói egészségi állapotáról is és mielőtt intézkedjen, hogy a clozet leve,

ne folyjon a kúba

's a túlhalmozott patkányok kiirtásáról is alkalmas módon gondoskodjon, mert nem hajlandók tűrni hogy hátrahagyott műhelyeikben a patkányok reggelre minden iparikészletüket összeválogassanak. — Ezt az ajánlott

Vajjon

a szatmári közörségtől ezelőtti hét évvel összeszedett, mintegy másfél millió lelt kitevő és állítólag az áramszolgáltatás ellenértékének biztosítására szolgáló „kamatmentes” óvadékot meddig fogja még a város kamatoztatni? —

levelet az egyik vállalkozóbb természetű lakó adta postára, ahol elő írás szerint aláíratlák vele a borítékot. Győri Károlynak több se kellett. Amikor a levelet kézhez vette és megpillantotta rajta az egyik bérelőjének a nevét, rögtön tollat ragadott és ennek a renitenskedőnek megüzente, ugyancsak ajánlott levélben, hogy a bérletét szeptember hó elsejére felmondja, mert ezentul neki van szüksége a helyiségre. Alig hiszszük, hogy Győri Károly ezen kívánságát teljesíteni tudja majd az illető lakó, de annyi bizonyos, hogy ezen levél miatt most a többi lakónak is meggyűlt a baja a Fő-ter 9 számú háztulajdonosával. A lakók azonban nem hagyják magukat. Információink szerint az elkészített lakók állítólag feljelentették Győrit, hogy lakásában korcsmaszerű kimérést végez saját termésti boraiból, holott neki csak palackozott kimérésre van engedélye's mégis gyakran előfordul, hogy nála valóságos orgiákat ülnek bizonyos részeg pasasok, akik mindig ujjabb és ujjabb vendégeket hoznak magukkal ebbe a titkos borgözs kimérésébe. — Egyes lakók azért is panaszkodnak erre a telhetetlen házimuftira, hogy egy-clozettakarítási díjat kétszer

Szemüveget

áruló óras van sok, de Speciális látzerész csak egy, azért ha jó szemüveget akar venni, keresse fel

Markovits Arthur

optikai szaküzletét
Szatmár, Str. Lucaciu (v. Hámjános u.) 9 szám alatt.

Lukácsovits

Alapítva: 1891.

Kék-karton, kelme-festő és vegytisztító vállalata

S a t u - M a r e

Str. Jacobini (v. Várdomb u.) 21

is meg akar velük fizettetni. — Szinte kötetekre menő panaszokat hallottunk erről a diszes háztulajdonosról, de izelítőnek azt hisszük éppen elég lesz ennyi is a nyilvánosság ítélőszéke elé való traktálásból, talán

ennyiből is megfogja érteni Győri Károly, hogy a lakókkal szemben emberségesebben és nagyobb belátással kell viselkednie. S ha ezt belátja, akkor meg felesleges lenne a többi panaszokkal is előhozakodni.

Zsidó állam nincs, csak a zsidóság nemzeti otthona létezik, mondta az angol gyarmatügyi miniszter

(Er. tud.) Londonból jelentik: Lord Passfield gyarmatügyi miniszter a napokban fogadta az angol zsidóság kiküldöttait, kik tiltakozni jöttek az ellen, hogy az angol hatóságok megtagadják 3200 zsidónak, Palesztinába való vándorlására a beutazási engedély kiadását.

A küldöttség a kérésről memorandumot nyújtott át. A memorandumban a kérvényezők zsidóállamról beszéltek a panaszok felsorolása nyomán. Az

angol gyarmatügyi miniszter a memorandum felolvasása után — válaszában a következőket is mondta:

zsidó államról beszélni sem lehet Palesztinában, csak a zsidóság nemzeti otthonáról.

Ennekleszögezése után Passfield gyarmatügyi miniszter megígérte a küldöttségnek, hogy befogja vizsgálni a beutazási engedélyek ügyét.

Ketté szakadt a megyei liberális párt.

— *Ki az oka a bomlásnak? Lesz még gyümölcs a fán —*

(Szatmár, aug. 6.) Már csak a mesében járja. Hol volt, hol nem volt, — volt egyszer a Nemzeti-liberális párt... Még az öreg Bratianu idejében, mikor Dr. Dragos Teofil nagybányai ügyvéd egyedül alkotta a pártot és rendeltetett élők és hollak felett... Be rég volt!... Mintha száz év múlt volna el, oly sok minden történt Romániában azóta. Az események tulszárnyalták az emberi terveket és ami akkor lehetetlennek látszott, ma valóság lett.

— Itthon van a király, — uralkodik a pártok és az emberek felett, öntudatosan, hozzáférhetetlen magasságban.

Többé nem lehet régi mértékkel mérni sem embereket, sem pártokat. Új mértéke van az embereknek:

— Ha a királynak jó, nekem is jó, — ezt mondják az emberek.

Ezzel az új mértékkel mérve, most könnyűeknek találhatnák azokat, kik oly súlyosak voltak, hogy súlyuk alatt nyögött az egész közélet, — viszont nehéznek találhatnák azokat, akik eddig nem igen biztosítottak maguknak döntő súlyt. — Ez a mérték nem veszi tekintetbe azt, ami a párt számára súlyos, hanem csakis azt, ami az ország üdvét, a trón biztonságát és a király tekintélyét emeli.

Sem Bratianu Vintilla, sem Duca, — a liberális párt vezetői nem értették meg az idők szavát, akkor amikor Károly király hazatért, amikor minden pártvezér és minden párt

hódolatát fejezte ki a király előtt, Bratianu Vintilla a liberális párt nevében a következő kiáltványt adta ki:

„A liberális párt ama államszinnel szemben, mely az uralkodó Ferdinand király által adott alkotmányos rendet felborította, kijelenti, hogy nem vállal közösséget a történetekkel. Veszélyes az ami történt úgy az ország érdekeire, amint kompromittáló a királyi intézményre. Akik ebben részt vettek, felelni fognak még ezért. A liberális párt az 1928 évi január hó 4-iki aktust tekintti érvényben levőnek.”

Mig Duca a következőket jelentette ki akkor, amikor Károlyt királlyá proklamálták:

„A legveszélyesebb esemény, ami történt és ennél rosszabb nem történhetett volna a nemzet jövőjét illetően. Ilyen veszélyes ügyben nem vehetek részt, még akkor sem, ha tudom, ezzel politikai szereplésem véget ért. Az én tanácsom: a passzív ellenállás! Én megmondtam tehát a véleményemet és ettől soha semmiért a világon eltérni nem fogok!”

Ma már furcsa, de így beszéltek ezek az urak néhány héttel ezelőtt. De a párt tagok nem igen helyeselték e veszélyes kijelentéseket, mert e kijelentések azt jelentik, hogy a liberális párt nem kér a királyi kegyből és bizalomból, tehát

a király nem bízhatja a pártra a hatalmat, a kormányzás jogát.

Már pedig a pártok nem azért küzdenek, hogy más pártok vezessenek és más pártok uralkodjanak fölöttük. A párttagok várják, hogy az uralom, a pártharcokban való győzelem gyönyöreit élvezzék és nincs elszomorítóbb, mint a kilátástalan politikai jövő, a lejárt politikai nagyságok hosszú nyaka és lehorgasztott orra.

Eme nehéz helyzetben kellett, hogy valaki az élre törjön és nyíltan oda mondja a vezéreknek:

— „Tiranniát a pártban nem tűrünk! A királyhűség a pártfegyelem fölött áll!”

Ezt tette Bratianu Györgye, a nagy Bratianu fia és ezzel természetesen magára haragította nagybátyját, Bratianu Vintillát és Ducát, de magával ragadta a liberális párt tekintélyes részét és így a liberális pártban szakadás állt be.

Bratianu Györgye óriási elégtételt kapott, mert úgy nagybátyja, mint Duca néhány héttel azután kihallgatáson jelent meg a király előtt, hogy hódolatuknak kifejezést adjanak. De már minden hiába, — a kocka el volt vetve! Az ilyen nagy hibákat nem lehet meg nem

történetké tenni.

Nagy volt a Vintilla és a Duca hibája és a liberális párt itta volna meg a levét, ha nem lett volna a Bratianu Györgye nagyszerű elhatározása. Ő megmentette a liberális párt nevét és a Bratianu nevét és jövőjét biztosította.

Könnnyű most a Gheorgisták dolga, különösen itt Szatmár megyében, ahol a liberális párt iránt eddig a legnagyobb ellen-szenv nyilvánult meg és egyáltalán nem volt szimpatikus ez a párt a múltban elkövetett hibái miatt és a vezetők népszerűtlensége miatt. — Most Gheorgie Bratianu új pártja magához vonzza azokat az elemeket, akik eddig nem csatlakozhattak a liberális párthoz a vezetők népszerűtlensége miatt és azokat akik nyíltan, vagy hallgatag ellene voltak a vezetésben rejlő hibáknak. Növeli még a Bratianu György pártjának erejét itt a megyében Nunuca Popescu volt liberális képviselő nagy népszerűsége, aki nyíltan Gheorgie Bratianu mellett foglalt állást és aki ma ennek az új liberális pártnak a feje a megyében.

Román lapszemle

Az Universul hosszú cikket közöl a magyar hadsereg harci taktikájáról, katonai kiképzéséről s a magyarság háborus magatartásáról. A magyar hadsereg harci taktikáit, a tisztis iskolák tankönyveiben, Magyarországon új politikai, etnográfiai és földrajzi helyzete szabja meg. A politikai helyzetet az jellemzi legjobban, hogy a trianoni békeszerződés miatt (a régi Magyarország területének háromnegyed-részt elvesztette) odaát állandó izgatás folyik s nem szűnnek meg hangoztatni a nagy revánsot, amire szakadatlanul készülődnek. Az a szellem, mely a »nem, nem soha!«- irta zászlójára, az az a propaganda-eszközök, amiket válogatás nélkül felhasználnak a cél érdekében, jellemzik ma legjobban ennek az országnak a mentalitását, mely a nemzetet egy offenzív, támadó háborúra készít elő. Ebből a politikai szellemből ered az az elterjedt magyar harci tétel, melynek jelszava »győzni vagy meghalni.« Földrajzi szempontból különösen az sarkalja Magyarországot hátulról, hogy annak ellenére, hogy agrárállam, elég jelentős ipara van s a trianoni békeszerződés értelmében elvesztette azokat a tartományokat, melyek a magyar ipart nyersanyaggal látták volt el. Ami pedig Magyarország néprajzi helyzetét illeti — írja a továbbiakban az Universul —, az is nagyban

hozzájárul a háborus szellem szításához, hogy 92 750 négyzetkilométer területen 7 945 878 lakos él. Egy négyzetkilométerre tehát 858 ember esik, ami tehát a határmenti, de valamikor Magyarországhoz tartozott területek lakosságával szemben aránytalanul sok. S ez a harmadik oka annak, hogy Magyarország területi integritása érdekében pillanatig sem szűnik meg folytatni háborus propagandáját. A fentiek tehát alátámasztják Magyarországon harcias szellemét mely offenzív, támadó háborúra készül. A magyar hadsereg tankönyveiben ilyen kitételek szerepelnek: A háború célja az ellenség megsemmisítése és offenzív harci állások elfoglalása. A háború legfőbb tétele a szakadatlan támadás, mert egyedül ez vezethet győzelemre. A morális alap — ezeket a sorokat kiemelni az Universul — határozó tényezője a háború kimenetelének s a morális alapot a gazdasági nélkülözés is megadhatja, ami esetleg Magyarországot terhelni fogja.

— Habsburg Lipót perel.

Bécsből jelentik: Lipót Salvator herceg, akit Mária Terézia főhercegnő azzal vádolt meg, hogy milliókat érő nyakláncát ellopta és eladta, a börtönből kiszabadult és ötvenezer frankos kártérítéspert indított Zita ex-királyné, Ottó főherceg és a főhercegnő ellen.

Halló: Itt Rádió, Szatmár! . . .

(A „Hétfői Friss Ujság“ munkatársának eredeti rádió jelentései.) Az elmúlt héten a berlini kiállításon óriási feltűnést kellett egy híres professzor találmánya a „fából vaskarika“. Boldog berliniek, ők még lelkesedni tudnak ilyen csekély-ségekért. Mi persze nem csinálunk ilyen nagy hű-hót belőle, pedig nálunk a közéleti férfiaknak egyebet sem csinálnak, mint „fából-vaskarikát.“ **Más:** A városházához közel álló hírek szerint az új tanács legközelebb ülésezni fog amikor is szőnyeg-re kerül sok más ügy. Városfej-lejlesztés, reparációk 's ehhez hasonló problémák pedig még várhatnak egy kicsit. Majd ha fagy. **Más:** A közvélemény egyre szélesebb rétegében terjed az a hír, hogy az Iparos Otthon bölcs fegyelmi bizottsága alaposan eleponálta magát az Isten félkegyelmé folytán kiválasztott kebelbarátjukért. Állítólag egy manifestumot is bocsátottak ki erre a célra, amely általános közröhejt okozott. Benfentesek állítása szerint ebben a kiáltványban ilyenek is foglaltak vala: Mi, alulírottak, kik a jó-ságos atyauristen gondviselése folytán családi érdekképviselői alkotunk és ehhez képest véd és dacsorvetségekben vagyunk, ezennel szűz fehérre mosni rendeljük kiparcellázott házi-bálványunkat, akinek vagyoni

állapotához mérten megnyitjuk kiszáradt kalamárisunk gyengén csepegő pennáját 's lóbórból készült patent levelünket alá-írva kibocsátandjuk. Kelt: A fehér asztal mellett. Szódaviz-öntő havában. Gyámolítottunk születésének emlékére. Dr. Bus József és a valamennyi doktorok uralkodásának idejében. S. K. Ez az „S. K.“ t. i. azt jelenti, hogy: „Salem alej- Kum“. **Más:** A Szamosból kicsepegett hírek szerint Gixer Benjamin másfélkiló cognac elfogyasztása után súlyos snapsz-szurást szenvedett a Strandon. **Más:** A Strandon guruló vízi-mamák elhatározták, hogy ezentul nem engedik leányaikata a tulsó part-ra, mert ott még: előbb-utóbb meggyanusílják őket. **Más:** Rónaszékről hazatért nyaralók jelentik, hogy a hazai-szék mégis csak jobb, mint Róna-szék. **Más:** Halló: Itt Rádió, Szatmár! Műsorunk véget ért! Jövő héten folytatjuk. A viszonhallásra! Hölgyeim és Uraim! . . . Brrr . . . Sss . . . ccc . . . brrr . . . a jövő héten . . . Most fedding van . . . ugylátszik Táj-berht Józsi bátyánk már haza jött a Balaton melől 's mert lejárt a szabadsága, most rajtunk bosz-szulja meg magát és bele-bele sikítja megint a hullám körbe, sssii pitty . . . platty . . . brrr . . . secc . . .

Nyilatkozat.

Tisztelt Szerkesztő ur!

Mivel a „Hétfői Friss Ujság“ f. hó 4 iki számában a temesvári ut-levéltamistási botrányról megjelent cikkben nevem is előfordul oly vonatkozásban, hogy abból a lap olvasóközönsége személyemet is könnyen gyanuba ejtheti afelel botrány-nyal kapcsolatban, — a sajtótörvény által adott jogomnál fogva kérem, hogy b. lapjuk legközelebbi számában alanti nyilatkozatomnak hely adni sziveskedjék.

1922 és 1928 években a fővárosban folytattam ügyvédi gyakorlatot és pedig az első circa 3 évben Ion Popescu ottani ügyvéddel közösen vezetett irodánkban. Nevezett társam utlevél iránti kérvényeket készített és elintézte a törvény rendes útján s ügyvédi hivatása által nyújtott jogánál fogva mindazon ügyfeleinknek, kik haszontermesztői ügyeikben megkeresték, rendelkezésre állott. — Aolított meg m á s í r á n y u ügyvédi tevékenységgel voltam elfoglalva s mivel az utlevél-ügyeket kizárólag fentnevezett kollégám intézte el, nem is vállaltam ily természetű megbízásokat attól az időtől kezdve, ahogy említett kolléga társam irodámból kivált és egyedül folytattam további öt évig ügyvéd-séget a fővárosban. — Azon körülmény, hogy irodai levélpapíromon nevemet a Rotaru szóval megtoldot-tam azon az alapon, hogy ily irányu névváltoztatásért befolyamodtam volt

még annak idején, szerintem nem bír semmi-féle jelentőséggel az adott esetben, sőt még azon körülmény sem, hogy az ily papírra írt levelekből egynéhány akad ma is azon temesvári ügyfeleinknél, akik annak idején ügyvédtársamhoz fordultak.

Igy a fentiekre hivatkozva az igen-tisztelt olvasó közönség szíves tudomá-sára kell adnom, hogy a célzatos cikket inspiráló „jóakarom legna-gyobb sajnálataira“ nem v a g y o k belekeverve avagy ér-dekelve a kérdéses botrányba. Teljes tisztelattal:

Dr. Chereches István, ügyvéd.
Str. Decebal 7.
Satu-Mere, 1930, aug. 5.

— **A Vatikán hivatalos lap-jában szöveget intézett Eu-rópa kultúrnapéihez a szov-jet vallásüldözése miatt.** Rómából jelentik: Az Osservatore Romanóban, a Vatikán hivatalos lapjában szöveget jelent meg, amely Európa kultúrnapéihez fordul segítségért az Orosz-szágban végbemenő borzalmas vallásüldözések miatt. A szövegben, aki a katolikus vallás szertartásait be tartja, vallási fanatizmus címen az örültek házába járják. A rádió leadóál-lomások izléstelen illetlenségeket terjesztenek a vallásról. A Szovjet mindenképpen arra törekszik, hogy kiirtsa a lelkekből a hit eszméjét.

— **Nem kell már a vasuti jegypénztárnál tolongani.** A Roin Lajos és Társa Bankház (Str. Lucaciu Hám János-ucca 10. telefon 136) mint értesülünk, megkapta a vasuti jegyek kizárólagos elárusítási jogát városunk területére a CFR összes belföldi vonalaira is. Ennek folytán az utazóközönség igen nagy kényelemhez jutott, mert jegyét előre megveheti a városban és így fölöslegessé válik a vasuti pénztárnál való tolongás és ideges várakozás. A külföldre utazó közönség a bankháznál ezután jegyét már nemcsak az országhatártól fogja kézhez kapni, hanem Satumare állomástól. A külföldre utazó közönségnek, bárhová utazik, a bankház a szükséges szállodai szobákra utalványokat állít ki, mi által a szobák előzetes és költséges rendelése fölöslegessé válik. Ugyancsak bevezette a bankház menetjegyiroda osztálya a szükséges vizumok beszerzését is. A külföldre utazó közönség bármint idegen valutát akár készpénzben, akár csekkben bármikor kaphat, úgy hogy az utazással járó mindennemű kényelem biztosítva van. Mint tudjuk, a bankház helyiségében a felek az e célra kifüggesztett táblán az összes Satumareről induló és Satumárra érkező vonatok indulási és érkezési idejét bármikor megtekinthetik és ez irányu érdeklődésre telefoni megkérésre is mindennemű felvilágosítást megkapunk.

HIREK

Egyveleg.

A Strandon.

Tulsó parton sok-sok virág
Madár dalol, szép a világ;
De gyönyöröm nem lehet,
Elloplák a mezemt! . . .
Szép itt minden igazán
A viz, part 's a róna;
Hej, de vesd kis dresszem,
Szászorta szebb vóna.

Mennyország lesz nékem
Ez a földi élet
Hogyha újra együtt
Lehetek tevéled.

Garabonciás.

Egyre

fejldő városunk óriási léptekkel halad a nagy városok kultúr-nója felé. Sőt egyes dolgokban még túl is szárnyaljuk őket. Itt van például az állatvédelem! Igaz, hogy mi még nem állítottunk fel kutyaszanatóriumot, sem kutyapénztőt, de megcsináltuk az első kutyajátszóteret. Városunk legszebb terét parkiroztuk e célra, mert hiába haladni kell a korral, aztán az állatvédelem sem kutyá. Ez az állatvédelem persze nem vonatkozik a hivatásukat kötelességszerűen teljesítő kutyapécerekre. Ezek ott fogják meg a kutyákat, ahol éppen találják. Az aztán egészen mellékes, hogy néha a házak udvarán találják őket. A fontos az, hogy megfogják, hiszen az a hivatásuk, vagy mi a szösz! . . .

— A VÉRBIRO BÜNE.

Boroszlóból jelentik: Az ügyész-ség letartóztatta Peter Martin Lampert ismert nevű német i-rót, akit azzal vádolnak, hogy a sziléziai forradalom idején verbiro volt és több száz ember ellen hozott halálos ítéletet.

— **Kétmillió panamát követett el a munkásbiztosító pénztár inspektora.** Bukarest-ből jelentik: Gerota főügyész és Stanescu vizsgálóbíró az éj-jel megjelentek Bardoci dr., a munkásbiztosító pénztár vezér-felügyelőjének lakásán és letartóztatták a vezérfelügyelőt. A letartóztatás egy több milliós gyógyszerpanama miatt történt, amelynek Bardoci a tettese. Még több más letartóztatás is várható ebben az ügyben. Ezért kapnak aztán a betegek »csak« aszpírint.

— **Bratianu Gyorgye, uj-liberális vezér szeptember elején Szatmárra jön.** Mint beavatott forrásból értesülünk, — Bratianu Gyorgye uj-liberális vezér, negyven tagból álló vezérkarával szeptem-ber elején Szatmárra jön. Ide jövetelének célja a liberálistárt tagjaival eszmecséret folytatni a párt munka programjának összeállítására érdekében. A nagy-vezér fogadtatására megyszerte lelkes előkészületek történnek.

— **Fiókot nyit Szigeten a Reiter Béla és fia szatmári cukorkagyár.** Köztudomásu, hogy a szigeti és a máramarosi piacot cukorkaárval a Reiter Béla és Fia szatmári cukorka-gyár látja el. A gyár, hogy a szigeti kereskedelemnek mind fokozottabb mértékben tudjon rendelkezésre állani, elhatá-rozta, hogy Szigeten fióküzletet állít fel és állandó lerakot létesít. Az üzlet a napokban nyílik meg.

Fiatl párokat érdekli.

Megérkeztek az új divatu gyermek-kocsk. Árak az eddigieknél olcsób-bak. Szébbnél-szebb kivitelben kaphatók

Herrmannál.

A hét humora

A korzón.

— Kérem, messze van innen Szat-márhegy?

— Hát ha ebben az irányban tetszik az utat folytatni, körülbelül 40 ezer kilométerre, de ha a Vár-domb uccának megy az ur, akkor egy óra alatt ott lehet! . . .

— Minek házasodott meg a maga korában?

— Azért, hogy ugys meghalok nem sokára, legalább lesz aki lefo-gja a szememet.

— Na hallja, nekem két feleségem is volt és ők nyitották ki a sze-memet! . . .

— Az én feleségem egy argalik.

— Könyű nekéd. Az enyém még él.

Az Iparos Otthonban.

Dr. Bus József: Hallod és te tőröd, hogy a „Friss Ujság“ ilye-neket ír rólad?

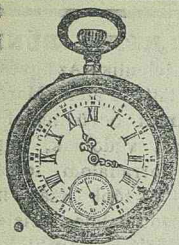
Kondor: Bánuom is én, csak az igazat ne írja.

Apolló

Hétfőn
A szerelem iskolája

Urania

Hétfőn
A haláltánc

GROSZ
BERNAT
órás és ékszerész
SATUMARE

Strada Mihai Viteazul (volt Rákóczy ucca) 31.

Állandóan alkalmi vételek! Antik tárgyak,
arany és ezüstművek vétele és eladása. Óra és
ékszer javítások. Optikai cikkek orvosi rendeltetire.

Tudd meg kérlek
bárhová mész
Erdélyi
az olcsó cipész

Delmann

Cimfestési műterme

P. Bratianu (v. Deák-tér) 7. Készít
cég és címtáblákat a legmoder-
nebb kivitelben. Költségvetéssel és
tervezésekkel díjmentesen szolgál.

Tanuló fizetéssel
felvétetik

Tovjovits József

vízumoztatási irodája
Dácia udvar
Gyorsan, pontosan
és olcsón teljesíti
megbízatásait

Utleveleket

legolcsóbban, leggyorsabban
vázumoztat

Lebovics Izidor

futárirodája Bul. Basarabilor
(v. Batthiányi u.) 1. szám.

Butort

keves pénzért a legszebbet

Bakay Géza
és fia

raktárában szerezheti be.
Raktáron kaphatók ebédő,
háló és különféle butorok.
Megrendelések a legfinomabb
kivitelben készülnek. Raktár;
Str. Decebal (volt Kölcsey-
ucca) 1. szám.

Legszebb Perzsa szőnyegek, legjobb
angol gyapjú fonalak

legelőnyösebben

Észv. Friedmann Jenőné-né
(Östreicher palota)

„ATHENA”

szobrászati műterem

Szalmár, Verhőzy ucca 6 szám
Készít külső és belső épületdiszi-
tést a legmodernebb művészi ki-
vitelben is. Ugyiszintén templomok
és egyházak részére szent szobro-
kat, kívánt nagyság szerint. Mű-
vészi szobrokból állandó lerakat.

Nyisztor László

kelmefestő és vegytisztító
vállalata Satumare, Str. Nic.
Filipescu (v. Arany J. u.)
34. Gallér és közelítő
tisztítás szakszertűen és
jutányosan!

Füredő dresszek, kabátok, sapkák,
cipők, frottír anyagok. Férfi és
gyermek szalmakalapok megér-
keztek. Szőző öjtő gumi kapható:

Mertz József

férfi- nődivat és rövidáru
üzletében.

Igen olcsó árak!

MEGÉRKEZTEK

a legújabb típusu

Ford

6 ABLAKOS 4 AJTÓS
fedett személy-autók.

Vas és Vasárbehoza-
tali R. T. Géposztálya
SATU-MARE
Telefon: 19.

Victória

kávéházban

kapja a legjobb fagyaltot
hűsítő italokat, kitűnő
cigányzenét.
Éjjel 3 óráig nyitva!

Verseyntars nélküli óra

TELLUS

Egyedárusító

GROSZ

órás, ékszerész és látszerész Str. Mih. Vit. (Rákóczy u.) 31.

Megvan oldva a fürdő-szoba hiány!

s lehetővé tettük, hogy kisebb lakásokban és mindenkinek egy darab
butorként szállítható GÖZ- KÁD- és zuhanyfürdője legyen aránylag
keves pénzért.

„DIANA”

Str. Col. Jacobini (v. Várdomb u.) 14. sz.

A szabadalmazott „DIANA” Fürdőszekrény egy szép kivitelű, csinos
butordarab, mely a legkisebb lakásban is kényelmesen elhelyezhető,
költségek könnyen szállítható, melyben 1-2 lei értékű petrolummal
pár perc alatt a legmagasabb fokú gőzfürdő érhető el. A lakásban
nem piszkít s igen alkalmas

reuma, köszvény, csusz

etc. betegségek gyors és legolcsóbb házi gyógyítására. Vizellátása a für-
dőszekrényre szerelt szivattyúval történik, vagy ha a lakásban vízveze-
ték van, úgy abba könnyűszerrel bekapcsolható. Kezelése igen egyszerű,
ugyhogy azt egyszeri bemutatás után bárki kezelni tudja. Egy teljesen
complett „DIANA” fürdőszekrény ára 10.000 Lei. Részletfizetésre is kap-
ható. Kiváratra a Str. Jacobini-Várdomb u. 14. szám alatti üzemből
bárkinek bemutatjuk. A „DIANA” fürdőszekrény a drága és költséges
fürdőszobát nemcsak pótolja, de sokkal praktikusabb, mert jelentőse-
nyen olcsóbb és alkalmas a legmagasabb fokú gőz-fürdő vételére is,
továbbá sokkal kevesebb fűtanyaggal gyorsabban melegíthető.

Saját érdekében siessen megtekinteni, vételekényszer nélkül.
OTTHONÁBAN 1 LEIÉRT GŐZFÜRDŐT VEHET

Villanyondolálás!!!

legmodernebb készülékkel

6 hónapig tart

ROBELLA

kosmetika és hölgyfedrászát
Satumare, P. Bratianu 6. Lem. Tel. 27.

Ha építkezni akar,
saját érdekében

kérjen az

Id. Reiter Mór

építélfő és építkezési anya-
gok nagy raktárától

áránálantól
Satu-Mare

Alapított: 1885. Telef.: 56.

**Menyasszonyi-nyoszó-
lányi C s o k r o k,**

koszorúk

és különféle

élő- és művirágok

a legolcsóbban

Berey Károlyné

virágüzletében szerezhetők be.
Szalmár, Kazinczy ucca 11.

Első

Nagykárolyi

Műgőzmalom

szalmári cseretelepe

a volt Nagy Gőzmalomban.

Telefon: 39.

Legolcsóbb üres hely.

Értesítés.

Tekintettel a múlt évi gyenge
buzákra, új lisztmészítő-gépe-
ket szerettünk be. Gyártmány-
ink ma már a legnagyobb mal-
mokéval azonosak. Buzaörlést és
cserélést a legpontosabban és a
legnagyobb megelégedésre
vállalunk.

Kérjük a nagyérdemű közönség
további szíves pártfogását.

Teljes tisztelettel:

LÁSZLO MALOM

Leibinger és Erdélyi.

Telefon: 390.

MEGNYILT A

„LIRA”

hangszer és rövidáru üzlet
Kazinczy ucca Spitz Béla
házban, ahol Hegedűk,
vonók, mindenféle hang-
szerek és szabókellékek
és rövidáruk a legolcsó-
ban beszerezhetők.

Rakethurozást, hegedű
javítást, vonószerőzést
vállalok.

**Traktor, cséplő,
autó, malom- és
mezőgazdasági
gépek**

javítását modern és mo-
torikus erőre berendezett
gépjavitó műhelyemben
olcsón és szakszertűen
vállalom

Ilyés Sándor

vasesztérgályos és gép-
lakatos

Satu-Mare

Calea Traian (volt Atilla) u.
12. szám.

Nyomatott a Hirsch féle nyomdai műintézet gyorsajtóján Satu-Mare,